

UZASADNIENIE

P. P. i K. W. (1) pozostawali w nieformalnym związku od roku 2006 do 2 maja 2012 r. S. W. i A. W. (1) są dziećmi pochodzącymi z związku (...). S. W. urodziła się w dniu (...), zaś A. W. (1) urodził się w dniu (...) W czasie pozostawania w konkubinacie z K. W. (1) P. P. dokonywał nakładów na lokal zajmowany przez K. W. (1), w tym przeprowadził częściowy remont, oraz zaspokajał potrzeby rodziny. Po rozstaniu z K. W. (1) P. P. zaprzestał zaspokajania potrzeb rodziny, nie dochodził jednak zwrotu nakładów poczynionych na lokal, lecz odebrał w naturze sprzęt budowlany pozostawiony w piwnicy przynależnej do lokalu zajmowanego przez K. W. (1)

(dowód: zeznania K. W. (1), k. k. 647-651, k. 24-26, wyjaśnienia oskarżonego, k. 644-646, 62-63, 70-71, odpis zupełny aktu urodzenia, k. 66, odpis zupełny aktu urodzenia, k. 67, częściowo zeznania H. K., k. 724-725, częściowo zeznania A. L., k. 725-727, zeznania E. W., k. 727-729, zeznania J. S., k. 729-730, fotografie, k. 760-768)

W dniu 22 marca 2014 r. P. P. skierował z profilu L. J. do K. W. (1) wiadomość na portalu F., w której podał, że mógłby K. W. (1) wiele zrobić za to, co mu zgotowała, lecz woli, aby się męczyła i skomlała o pieniądze oraz żeby nie miała nic w lodówce, którą sam kupił i aby K. W. (2) zawsze na wszystko brakowało. Nadto, P. P. wskazał, że choćby świat miał się skończyć, to od niego K. W. (3) nic nigdy więcej nie dostanie.

(dowód: wydruk wiadomości, k. 248-252, 605-607)

Postanowieniem z dnia 16 października 2013 r. w sprawie o sygn. akt IV RNsm 290/13 Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku pozbawił P. P. władzy rodzicielskiej nad S. W..

Postanowieniem z dnia 4 września 2014 r., sygn. akt IV RC 25/13 Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku w sprawie z powództwa S. W. i A. W. (1) przeciwko P. P. udzielił zabezpieczenia roszczenia alimentacyjnego na czas trwania postępowania o ustalenie ojcostwa i alimenty w ten sposób, że zobowiązał P. P. do zapłaty kwot po 700 zł na rzecz każdego dziecka wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w terminie płatności któregokolwiek ze świadczeń, płatnych miesięcznie do dnia 10. każdego miesiąca do rąk matki małoletnich K. W. (1).

Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2016 r., sygn. akt IV RC 245/13 Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku ustalił, że P. P. jest ojcem A. W. (1). Tym samym wyrokiem Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku zasądził od P. P. na rzecz S. W. oraz A. W. (1):

- 1) za okres od dnia 13 września 2012 r. do dnia 30 kwietnia 2015 r. kwotę po 700 zł miesięcznie;
- 2) za okres od dnia 1 maja 2015 r. kwotę po 500 zł miesięcznie, płatną z góry do rąk przedstawicielki ustawowej K. W. (1) do 10. dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia płatności któregokolwiek świadczenia.

(dowód: kopia postanowienia SR Gdańsk-Południe z dnia 16.10.2013, sygn. akt IV RNsm 290/13, k. 8, kopia postanowienia SR Gdańsk – Południe z dnia 04.09.2014 r. sygn. akt IV RC 45/13, k. 4-6, kopia wyroku SR Gdańsk – Południe z dnia 20.04.2016 r., k. 524-525, orzeczenia o niepełnosprawności, k. 9-10, zaświadczenie lekarskie, k. 396-397)

Orzeczeniem z dnia 12 stycznia 2015 r. Miejski zespół ds. orzekania o niepełnosprawności w G. zaliczył A. W. (1) do osób niepełnosprawnych, datując niepełnosprawność od urodzenia. U A. W. (1) stwierdzono wadę serca (w związku z którą pozostawał pod kontrolą kardiologiczną), a nadto dysmorfie twarzy, koślawość bioder i kolan, stopy płasko-koślawe, wadę wzroku – nadwzroczność, wiotkość mięśni. Od urodzenia pozostaje pod opieką pediatryczną i Ośrodka (...), zaś od drugiego Orzeczeniem z dnia 21 stycznia 2015 r. Miejski zespół ds. orzekania o niepełnosprawności w

G. zaliczył S. W. do osób niepełnosprawnych, datując niepełnosprawność od niemowlęstwa. U S. W. rozpoznano zaburzenia integracji sensorycznej, anomalie H., skrzywienie boczne kręgosłupa, koślawość kręgow i bioder.

(dowód: zaświadczenia lekarskie, k. 393-395, 396-397)

Ustalając wysokość świadczeń alimentacyjnych Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku uwzględnił koszty wyżywienia, środków higieny i czystości oraz odzieży, koszt rehabilitacji, leczenia, przedszkola, udział w opłatach mieszkaniowych w lokalu zajmowanym przez A. i S. W., jak również szczególne potrzeby związane z ich niepełnosprawnością wymagającą intensywnej rehabilitacji i długotrwałego leczenia.

(dowód: uzasadnienie wyroku z dnia 20.04.2018 r., k. 526-542)

W okresie od 17 sierpnia 2012 r. do dnia 14 lutego 2013 r. P. P. był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w G. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. P. P. prowadził działalność gospodarczą w zakresie ogólnych usług budowlanych dla ludności i użytku publicznego na terytorium K. N. od dnia 20 września 2013 r. Osiągał wówczas nieregularne dochody w wysokości ok. 2200 euro miesięcznie. Decyzją z dnia 4 kwietnia 2015 r. Starostwa (...) uznał P. P. za osobę bezrobotną od dnia 4 kwietnia 2015 r. i odmówił przyznania mu zasiłku. Decyzją z dnia 4 kwietnia 2016 r. Starostwa (...) uznał P. P. za osobę bezrobotną od dnia 4 kwietnia 2016 r. i odmówił przyznania mu zasiłku. W dniu 27 kwietnia 2016 r. P. P. został wyrejestrowany z rejestru bezrobotnych z powodu niezgłoszenia się w wyznaczonym terminie. W latach od 2013 do 2016 P. P. nie zarejestrował działalności gospodarczej w Polsce oraz nie złożył żadnych zeznań podatkowych za lata 2013-2015.

(dowód: wyciąg z rejestru handlowego Izby (...) K. N. wraz z poświadczonym tłumaczeniem, k. 11-13, decyzja, k. 14, informacja z PUP w G., k. 31-32, informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego w G., k. 78, decyzja, k. 486, zeznania L. J., k. 819-821, opinia sądowo-psychologiczna, k. 821-821v, uzasadnienie wyroku z dnia 20.04.2018 r., k. 526-542)

P. P. był współwłaścicielem pojazdu marki H. (...) o nr rej. (...) (rok prod. 2005) oraz właścicielem pojazdu marki A. (...) o nr rej. (...) (rok prod. 1995). Udział w wysokości 1/10 w prawie własności pojazdu marki H. (...) P. P. nabył w drodze darowizny zawartej z matką – H. K..

(dowód: informacja Wydziału Komunikacji UM w G., k. 36)

W dniu 11 czerwca 2012 r. P. P. zapłacił do rąk K. W. kwotę 1000 zł tytułem alimentów na dziecko. Zaległości egzekucyjne w zakresie świadczeń alimentacyjnych na rzecz S. W. i A. W. (1) wynosiły 21.450,00 zł według stanu z dnia 22 października 2015 r. oraz 29.047,47 zł według stanu na dzień 16 marca 2016 r. Według stanu na dzień 11 sierpnia 2016 r. wierzytelność alimentacyjna wraz z wymagalnymi odsetkami ustawowymi wynosiła 36.662, 88 zł. W czasie trwania postępowania egzekucyjnego od dnia 28 maja 2015 r. P. P. jako dłużnik nie dokonał żadnej wpłaty na poczet alimentów bieżących i zaległych. Pomimo wezwania P. P. nie regulował świadczeń alimentacyjnych. Od 11 sierpnia 2016 r. P. P. zaczął częściowo spełniać świadczenia alimentacyjne.

(dowód: potwierdzenie zapłaty, k. 375, zawiadomienie komornika, k. 15-16, informacja o stanie zaległości k. 39, zaświadczenie o dokonanych wpłatach, k. 608, potwierdzenie zapłaty, k. 769-770)

K. W. (1), S. i A. W. (1) nie korzystali z pomocy celowej przewidzianej w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jednakże byli objęci procesem pracy socjalnej w zakresie poradnictwa socjalnego i pomocy prawnej

(dowód: informacja z MOPS w G., k. 44)

Z uwagi na brak świadczeń alimentacyjnych S. i A. W. (1) nie mogli efektywnie zaspokajać swoich podstawowych potrzeb życiowych związanych z utrzymaniem, leczeniem i podstawowymi rozrywkami. K. W. (1) nie dysponowała środkami pieniężnymi, za które mogłaby zakupić wyposażenie niezbędne do właściwego chowania dzieci. W czasie braku alimentacji ze strony P. S. i A. W. (2) byli zdani na pomoc krewnych i znajomych K. W. (1).

(dowód: zeznania K. W. (1), k. 647-651, k. 24-26, zeznania E. W., k. 727-729, zeznania J. S., k. 729-730, zeznania M. J., k. 730-731)

W toku postępowania przed Sądem Rejonowym Gdańsk – Południe w Gdańsku P. P. złożył oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, w którym podał, że w skład jego majątku wchodziły rzeczy ruchome o wartości wyższej niż 5000 zł w postaci telewizora S. (10.000 zł), komputera S. (1423,97 euro), lodówki L. (3.700 zł), kanapy rozkładanej i fotela I. wraz z powłokami (3.800 zł), B. D. S. (7.200 zł), dwóch rowerów holenderskich, wyposażenia pokoju dziecka – kompletnych urządzeń, wagi łazienkowej, łóżeczka (1250 zł), wózka holenderskiego (4.700 zł), elektronicznej niani (680 zł), wagi elektronicznej (820 zł), komody (520 zł), ubranek, butów, dwóch lamp (350 euro), łóżka sypialnianego (1200 zł), materaca (750 zł), dwóch drukarek (350 euro), mikroweli (750 euro), przy czym podał, że wszystkie te rzeczy znajdują się w domu K. W. (1) w G. przy ul. (...). W kolejnym zaświadczeniu nie zawarł jednak informacji w tym przedmiocie.

(dowód: oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym, k. 292-299, k. 560-562)

W dniu 25 marca 2017 r. P. P. skierował do K. W. (1) wiadomość mailową, w której wskazał, że K. W. (1) dokonała przywłaszczenia na jego szkodę kwoty 50.000 euro, przy czym był w stanie udokumentować przywłaszczenie do kwoty 20.000 euro, tj. 85.000 złotych i zadeklarował gotowość odstąpienia od sprawy w Prokuraturze w zamian za zrzeczenie się roszczeń alimentacyjnych, wyznaczając K. W. (1) 14-dniowy termin do ustosunkowania się do jego propozycji. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu P. P. miał uznawać zachowanie K. W. (1) za złą wolę i podjąć czynności procesowe w Prokuraturze.

(dowód: wiadomość e-mail, k. 583)

P. P. ma 44 lata. Ma wykształcenie zawodowe, jest monterem urządzeń telekomunikacyjnych. Obecnie pracuje dorywczo i obecnie uzyskuje dochód w wysokości 1500-2000 zł miesięcznie. Nie widzi na jedno oko, ma problemy z nerkami i zakażenie okostnej. Jest zaliczony do trzeciej grupy inwalidzkiej. Nie był leczony psychiatrycznej, neurologicznie ani odwykowo. Nie deklaruje uzależnień. Jest kawalerem, mającym troje dzieci w wieku 2, 6 i 4 lat. Według deklaracji nie ma majątku. P. P. nie był karany.

(dane osobopoznawcze, k. 643, karta karna, k. 900)

Oskarżony P. P. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że w czasie, gdy był w związku konkubenckim z K. W. (1) dokonywał nakładów na jej mieszkanie, a nadto zaspokajał wszelkie potrzeby K. W. (1) i wspólnych dzieci. Wskazał przedmioty zakupione za pieniądze pochodzące z jego majątku, które pozostawił w mieszkaniu K. W. (1), a nadto wskazał, że gdy pracował w Polsce, to jego wynagrodzenie było przelewane na rachunek bankowy K. W. (1), która w związku z tym miała stały dostęp do środków pieniężnych. Po pół roku od rozstania z K. W. (1) zastał sprzęt, który wykorzystywał w pracy, zniszczony w workach w piwnicy. Oskarżony wyjaśnił, że po rozstaniu nie dokonywał z K. W. (1) rozliczenia nakładów poczynionych na jej lokal, lecz umówił się z nią w ten sposób, że wartość tych nakładów miała być zaliczona na poczet świadczeń alimentacyjnych, jednak nie wiedział, czy K. W. (1) to zaakceptowała, bo zakończyła rozmowę z oskarżonym. Wyjaśnił, że nie złożył zawiadomienia o przestępstwie przywłaszczenia rzeczy, bo w razie skazania K. W. (1) nie mogłaby pracować jako nauczyciel.

(wyjaśnienia oskarżonego, k. 644-646, 62-63, 70-71)

Sąd zważył co następuje:

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o zeznania K. W. (1), E. W., J. S. i M. J. i dowody dokumentarne przedłożone przez strony.

Sąd przyznał co do zasady przymiot wiarygodności zeznaniom K. W. (1), albowiem były one spójne, szczegółowe, nie zawierały sprzeczności, a nadto znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym

w toku postępowania. W swoich zeznaniach K. W. (1) przedstawiła szczegółowo zakres potrzeb małoletnich dzieci związanych również z ich niepełnosprawnością, który został potwierdzony również przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku w wyroku z dnia 20 kwietnia 2016 r., sygn. akt IV RC 25/13. Świadek zeznała, że w podanym w akcie oskarżenia okresie oskarżony z premedytacją nie spełniał świadczeń alimentacyjnych na rzecz wspólnych małoletnich dzieci, wskazując na pewne wyjątki w tym zakresie, np. co do świadczenia spełnionego 11 czerwca 2012 r. W konsekwencji, Sąd doszedł do przekonania, że zeznania te zasługują na pełne uwzględnienie przy ustaleniu stanu faktycznego, bowiem mimo że świadek w emocjonalny sposób podchodziła do kwestii objętych czynem zarzuconym w akcie oskarżenia, to była w stanie przyznać w jakim zakresie oskarżony spełniał świadczenia alimentacyjne, nie dążąc do niezasadnego obciążenia oskarżonego odpowiedzialnością karną.

Sąd przyznał przymiot wiarygodności zeznaniom świadka E. W. w zakresie dotyczącym sposobu wykonywania obowiązku alimentacyjnego przez oskarżonego oraz niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych pokrzywdzonych małoletnich, albowiem były one spójne i szczegółowe oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.. Wskazać należy, że świadek nie przedstawiała okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w sposób przesadny, lecz w sposób zobiiektywizowany tak, aby zdać relację z rzeczywistego przebiegu zdarzenia.

Sąd dał wiarę zeznaniom J. S., sąsiadki K. W. (1) oraz M. J., koleżanki K. W. (1), albowiem były one spójne, szczerze i szczegółowe. W swoich zeznaniach J. S. i M. J. przedstawiły stosunki między oskarżonym a K. W. (1), zakres nakładów dokonywanych przez oskarżonego na lokal zajmowany przez K. W. (1) oraz niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych przez małoletnich pokrzywdzonych. W konsekwencji, Sąd doszedł do przekonania, że zeznania te potwierdzają moc pozostałych dowodów przeprowadzonych w toku postępowania. Sąd odstąpił od czynienia ustaleń faktycznych dotyczących zakresu nakładów poczynionych przez oskarżonego na wskazany lokal, albowiem okoliczności te nie mają jakiegokolwiek związku z przedmiotem postępowania.

W oparciu o zeznania L. J. Sąd ustalił możliwości zarobkowe i majątkowe oskarżonego w czasie jego pobytu w Holandii, albowiem zeznania te były szczerze i konsekwentne oraz korespondowały z pozostałymi dowodami dokumentarnymi przeprowadzonymi w toku postępowania. Jednocześnie nie zaistniały sygnalizowane przez obrońcę okoliczności dotyczące zdolności spostrzegania i komunikowania spostrzeżeń przez świadka, bowiem jak wynika z opinii biegłej A. S., świadek nie przejawiał zaburzeń, jeśli chodzi o postrzeganie, nie wykazywał zaburzeń psychotycznych lub emocjonalnych, które mogłyby wpływać na treść wypowiedzi. W ocenie Sądu opinia biegłego psychologa była jasna, zupełna i zawierała stanowcze wnioski, stąd brak było podstaw do kwestionowania jej miarodajności w zakresie oceny zdolności intelektualnych świadka. L. J. wprawdzie pozostawała w konflikcie z oskarżonym, niemniej mając na względzie fakt, że jej zeznania znajdowały odzwierciedlenie w pozostałym materiale dokumentarnym, Sąd przyznał im przymiot wiarygodności.

Sąd częściowo dał wiarę zeznaniom H. K., matki oskarżonego, tj. w zakresie, w jakim pokrywały się one z pozostałymi dowodami przeprowadzonymi w toku postępowania, a uznanymi za wiarygodne. H. K. w sposób szczegółowy przedstawiła relacje między oskarżonym a K. W. (1) oraz zakres i wartość nakładów poczynionych przez oskarżonego na lokal zajmowany przez K. W. (1). Sąd uznał zeznania te za niewiarygodne w zakresie dotyczącym rzekomej umowy, która miała być zawarta między oskarżonym a K. W. (1). W ocenie Sądu, między stronami nie doszło do zawarcia wskazanej umowy, a okoliczność ta jest podawana przez oskarżonego oraz świadka H. K. w celu pomniejszenia odpowiedzialności karnej oskarżonego. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że oskarżony w utrwalonych rozmowach z K. W. (1) nie powoływał się ani razu na tę umowę. Nastąpiło to dopiero w wiadomości w 25 marca 2017 r., której treść nie nasuwa żadnych wątpliwości, że stanowiła ona pierwszą ofertę tego typu złożoną przez oskarżonego K. W. (1). Świadczy o tym fakt, że oskarżony złożył oskarżonej propozycję odstąpienia od dokonywania dalszych czynności procesowych w postępowaniu w niniejszej sprawie w zamian za odstąpienie od składania zawiadomienia o przywłaszczeniu dokonanych nakładów. Jednocześnie oskarżony wyznaczył K. W. (1) termin do ustosunkowania się do ww. oferty. Tak skonstruowana wypowiedź oskarżonego wyłącza możliwość przyjęcia, że wcześniej była zawarta między stronami umowa o treści wskazanej przez świadka H. K. i oskarżonego. W przypadku jej zawarcia oskarżony nie składałby K. W. (1) oferty jej zawarcia, lecz powoływałby się na umowę zawartą

ze stanowczym zamiarem wywołania skutków prawnych w dziedzinie stosunków cywilnoprawnych między stronami. Należy nadmienić, że okolicznością przemawiającą za przyjęciem braku tego rodzaju umowy jest fakt, że oskarżony w toku postępowania przed Sądem Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku w sprawie o sygn. akt IV RC 25/13 podał w oświadczeniu o stanie majątkowym i zarobkowym, że w skład jego majątku wchodziły rzeczy szczegółowo w nim wymienione, a znajdujące się w lokalu K. W. (1), których wartość miała być rzekomo zaliczona na poczet roszczeń alimentów. Gdyby oskarżony i K. W. (1) zawarli wskazaną umowę, to oczywistym jest, że oskarżony nie uznawałby się za właściciela tych rzeczy i nie wymienił ich w we wskazanym oświadczeniu. Jednocześnie z punktu widzenia wskazań doświadczenia życiowego, zawarcia umowy tego typu między oskarżonym a K. W. (1) jawiłoby się jako irracjonalne, biorąc pod uwagę zakres potrzeb małoletnich pokrzywdzonych, dochody K. W. (1) oraz rodzaj nakładów poczynionych przez oskarżonego. We wskazanym w akcie oskarżenia okresie, K. W. (1) uzyskiwała dochody w granicach od 1600 zł do 2000 zł netto, co było niewystarczające dla pokrycia potrzeb małoletnich pokrzywdzonych. Ponadto nakłady dokonane na lokal zajmowany przez K. W. (1) uniemożliwiały pokrycie z nich potrzeb małoletnich pokrzywdzonych. Nie jest możliwe upłynnienie nakładów w postaci materiałów budowlanych czy elementów wyposażenia łazienki, skoro stanowią one część składową lokalu, zaś ich odłączenie od lokalu skutkowałyby znaczącym pozbawieniem ich wymiernej wartości użytkowej. W konsekwencji, Sąd doszedł do przekonania, że między stronami nie została zawarta jakakolwiek umowa regulująca zaliczenie wartości nakładów na poczet przyszłych, niewymagalnych roszczeń alimentacyjnych, zaś podanie tej okoliczności przez oskarżonego i wymienionych świadków stanowiła wyłącznie strategię procesową mającą na celu obronę oskarżonego. Na marginesie należy zauważyć, że nawet gdyby umowa tego rodzaju była zawarta między stronami, to nie zwalniałaby ona oskarżonego od obowiązku alimentacyjnego względem małoletnich pokrzywdzonych.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania A. L., wuja oskarżonego, wyłącznie w zakresie, w jakim dotyczyły one faktu wizyty w lokalu K. W. (1) w celu odebrania narzędzi i sprzętu budowlanego, albowiem zeznania te znajdują odzwierciedlenie w zeznaniach K. W. (1) i wyjaśnieniach oskarżonego. W pozostałym zakresie, tj. co do treści rozmów prowadzonych przez oskarżonego i K. W. (1) zeznania te jawią się jako niewiarygodne i stąd nie zasługiwały one na uwzględnienie. Świadek A. L. wskazywał, że nie pamięta szczegółów i że pewnie oskarżony i K. W. (3) rozmawiali o zakresie zaliczenia wartości nakładów na poczet alimentów. Jednocześnie zeznał, że K. W. (1) się na to zgodziła. Zeznania te są sprzeczne nawet z wyjaśnieniami oskarżonego, który podał, że K. W. (1) nie wypowiedziała się co do zgody na zawarcie ww. umowy, bowiem zakończyła rozmowę. W rezultacie, Sąd pominął zeznania A. L. w części dotyczącej treści porozumienia między oskarżonym a K. W. (1).

Mając na względzie czyn zarzucony oskarżonemu w akcie oskarżenia, w tym okres jego popełnienia, Sąd pominął przy dokonywaniu ustaleń faktycznych wartość nakładów poczynionych przez oskarżonego na rzecz lokalu zajmowanego przez K. W. (1) wraz z dziećmi, kwestię potrzeb pokrzywdzonych w okresie nieobjętym granicami oskarżenia oraz obecnych stosunków osobistych łączących K. W. (1) i P. P., albowiem okoliczności te pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Należy wskazać, że kwestia nakładów rzeczywiście poniesionych przez oskarżonego na lokal zajmowany przez K. W. (1) i podlegających zwrotowi na rzecz oskarżonego może być ustalona w postępowaniu cywilnym, jeżeli oskarżony wskazujący na te okoliczności wystąpi z takim żądaniem. W niniejszym postępowaniu ustalanie wartości nakładów byłoby pozbawione jakiegokolwiek znaczenia dla rozstrzygnięcia, albowiem odnosiłoby się wyłącznie do stosunków cywilnoprawnych istniejących między oskarżonym P. P. a K. W. (1), niemających wpływu na stosunki alimentacyjne łączące oskarżonego a pokrzywdzonych. Jednocześnie, w takim przypadku Sąd wykroczyłby poza zakres rozpoznania sprawy wyznaczony granicami czynu zarzucanego, niezasadnie wyręczając sąd cywilny w ewentualnym postępowaniu w sprawie z powództwa oskarżonego przeciwko K. W. (1). W ocenie Sądu za okoliczności irrelevantne dla rozstrzygnięcia należy uznać zakres potrzeb małoletnich pokrzywdzonych w okresie po 31 lipca 2016 r. Wskazać należy, że Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ postanowieniem o udzieleniu zabezpieczenia, a następnie wyrokiem ustalającym ojcostwo i zasądzającym elementy w precyzyjny sposób wyznaczył zakres obowiązku alimentacyjnego oskarżonego na rzecz małoletnich pokrzywdzonych, stąd brak jest podstaw do czynienia przez Sąd w ramach samodzielności jurysdykcyjnej sądu karnego własnych ustaleń faktycznych w tym zakresie. Sąd w całości uznał rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe, które zapadły we wskazanych postępowaniach jako miarodajne dla wyznaczenia zakresu obowiązku alimentacyjnego oskarżonego oraz wysokości

szkody poniesionej przez pokrzywdzonych wskutek niewykonania obowiązku alimentacyjnego. Z tożsamyh przyczyn Sąd nie uwzględnił okoliczności dotyczących osobistych relacji oskarżonego P. P. i K. W. (1), albowiem po pierwsze, okoliczności te nie mają żadnego związku z zarzucanym oskarżonemu przestępstwem uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletnich pokrzywdzonych, a po drugie, fakty te mogłyby być ewentualnie ustalone i uwzględnione przez sąd rodzinny – sąd opiekuńczy przy określeniu zakresu władzy rodzicielskiej i sposobu jej wykonywania albo ustaleniu kontaktów oskarżonego z małoletnimi pokrzywdzonymi w razie wszczęcia takiego postępowania. Sąd karny nie jest bowiem obowiązany ani uprawniony do ustalania okoliczności wykazujących minimalne powiązanie funkcjonalne z czynem objętym aktem oskarżenia. W konsekwencji, Sąd pominął dowody dokumentarne przedkładane przez strony na ww. okoliczności. Z punktu widzenia ustalenia skutków prawno Karnych czynu przypisanego oskarżonemu i kontekście zachowania się oskarżonego po popełnieniu czynu za istotny należy uznać fakt, że aktualnie oskarżony spełnia świadczenia alimentacyjne.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że oskarżony w swoich wyjaśnieniach koncentrował się na spełnianych świadczeniach alimentacyjnych i żywionym zainteresowaniu losem małoletnimi pokrzywdzonymi w okresie nieobjętym aktem oskarżenia, przedkładając na poparcie wyjaśnień dokumenty oraz oświadczenia pisemne. Nadto, oskarżony wskazywał na zakres nakładów poczynionych na lokal zajmowany przez K. W. (1) oraz na umowę, którą miał rzekomo z nią zawrzeć. Jak wskazano wyżej, Sąd uznał przedmiotowe okoliczności za nieistotne dla prawno Karnego oceny czynu zarzucanego oskarżonemu, a nadto z przyczyn opisanych powyżej doszedł do przekonania, że nie doszło do zawarcia przedmiotowej umowy. Należy podkreślić, że osobiste przeświadczenie (zastrzeżenie poufne, reservatio mentalis) oskarżonego o braku aktualizacji obowiązku alimentacyjnego z uwagi na dokonanie nakładów na lokal zajmowany przez K. W. (1) pozostaje bez znaczenia dla istnienia odpowiedzialności karnej oskarżonego.

Sąd uznał oskarżonego w granicach aktu oskarżenia za winnego tego, że w okresie od 15 marca 2013 r. do 3 kwietnia 2016 r. oraz od 28 kwietnia 2016 r. do 31 lipca 2016 r. w G., będąc zobowiązany z mocy ustawy oraz postanowienia Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 4 września 2014 r., a następnie wyroku Sadu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 20 kwietnia 2016 r., sygn. akt IV RC 245/13 do łożenia na utrzymanie córki S. W. oraz w okresie od 14 września 2014 r. do 3 kwietnia 2016 r. oraz od 28 kwietnia 2016 r. do (...) syna A. W. (1) uporczywie uchylał się od wykonania tego obowiązku, przez co naraził ich na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Sąd uznał, że oskarżonemu można przypisać odpowiedzialność karną za wskazany czyn popełniony na szkodę A. W. (1) od dnia 14 września 2014 r., stąd w granicach tożsamości czynu zmienił opis czynu przypisanego. Oskarżony swoją umyślnością mógł objąć uchylanie się od alimentacji od dnia, w którym powinna nastąpić zapłata pierwszego świadczenia alimentacyjnego objętego postanowieniem o udzieleniu zabezpieczenia w sprawie o sygn. akt IV RC 25/13 po doręczeniu odpisu postanowienia pełnomocnikowi P. P.. Wynika to z faktu, że P. P. konsekwentnie nie uznawał ojcostwa na rzecz A. W. (1), co ostatecznie doprowadziło do wytoczenia powództwa przez małoletniego pokrzywdzonego reprezentowanego przez K. W. (1) o ustalenie ojcostwa i uwzględnienia powództwa przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2016 r. W konsekwencji, Sąd przyjął, że dopiero po wydaniu postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych przeciwko P. P. mógł objąć swoim zamiarem uchylanie się od alimentacji na rzecz małoletniego pokrzywdzonego.

Sąd zakwalifikował czyn przypisany oskarżonemu jako występki z art. 209 §1 k.k. według brzmienia ustawy obowiązującej przed 1 lipca 2015 r., uznając, że ustawa obowiązująca poprzednio jest względniejsza dla oskarżonego. W pierwszej kolejności, wskazać należy, że stosownie do treści art. 209 §1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w chwili orzekania, tj. od 31 maja 2017 r. kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, jeżeli naraża osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Treść normy prawno Karnego wynikającej z powyższego przepisu zakłada, że przestępstwa uporczywego uchylania się od alimentacji dopuszcza się sprawca, jeżeli opóźnienie w wykonaniu

obowiązku alimentacyjnego obejmuje 3 świadczenia miesięczne ustalone co do wysokości orzeczeniem sądu, ugodą lub inną umową. W myśl art. 209 §1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 r. kto uporczywie uchyla się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Wskazany zakaz karny pozostawia do uznania sądu okres uchylania się od alimentacji skutkujący naruszeniem ww. przepisu, w konsekwencji w ocenie Sądu ustawa obowiązująca poprzednio jawi się jako względniejsza. Biorąc pod uwagę fakt, że oskarżony dopuścił się wskazanego czynu od 15 marca 2013 r. w stosunku do małoletniej pokrzywdzonej S. W., dopuszczalne jest zastosowanie ustawy obowiązującej przed dniem 1 lipca 2015 r. Ustawa ta jawi się jako względniejsza, albowiem przewiduje dopuszczalność zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze do 2 lat pozbawienia wolności, podczas gdy ustawa obowiązująca w chwili orzekania przewiduje dopuszczalność zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności w wymiarze do 1 roku.

Czyn stypizowany w art. 209 §1 k.k. jest przestępstwem indywidualnym właściwym, kierunkowym i materialnym. Strona przedmiotowa wskazanego czynu obejmuje uporczywe uchylanie się od wykonania obowiązku alimentacyjnego wynikającego z ustawy lub orzeczenia sądowego przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej i wywołanie skutku w postaci narażenia na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Uporczywe uchylanie się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego łączy w sobie element obiektywny i element subiektywny. Element subiektywny polega na rozmyślnym, nacechowanym złą wolą niewykonywaniu obowiązku alimentacyjnego pomimo istnienia możliwości faktycznego spełnienia należnego świadczenia. Element obiektywny zasadza się natomiast na trwaniu powyższego bezprawnego skutku przez odpowiednio długi okres. Sąd podziela w tym zakresie pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2017 r., sygn. akt II KK 211/17 (LEX nr 2417590). Skutek w postaci narażenia na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych powinien być przy tym realny, jednakże nie musi być on bezpośredni. Kryminalnej bezprawności wskazanego czynu nie wyłącza faktyczne spełnianie świadczeń alimentacyjnych na rzecz uprawnionego przez osobę inną niż obowiązana do alimentacji. Strona podmiotowa wskazanego czynu obejmuje winę umyślną w zamiarze bezpośrednim.

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego w ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że oskarżony swoim zachowaniem dopuścił się czynu stypizowanego w art. 209 §1 k.k. Jak ustalono w toku niniejszego postępowania w okresie wskazanym w opisie czynu przypisanego oskarżony nie czynił jakichkolwiek starań w celu zaspokojenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletnich pokrzywdzonych, mimo że z racji swoich możliwości zarobkowych był w stanie wykonywać ten obowiązek. Nie ulega wątpliwości, że specyfika działalności gospodarczej wyraża się w uzyskiwaniu nieregularnego dochodu o różnej wysokości. Jednakże jak wskazano wyżej, oskarżony nie miał zamiaru spełniać świadczeń alimentacyjnych w jakiegokolwiek części, nawet w symbolicznej wysokości. Stosunek oskarżonego do niewykonywania ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego w pełni wyraża wiadomość wysłana do K. W. (1) w dniu 22 marca 2014 r. na portalu F. z profilu L. J., w której w sposób zuchwały odniósł się do matki małoletnich pokrzywdzonych i perfidnie stwierdził, że choćby świat miał się skończyć, to K. W. (1) nic od niego nie dostanie. W żadnej z wiadomości kierowanych do przedstawicielki ustawowej małoletnich pokrzywdzonych oskarżony nie powołał się na przejściowe problemy finansowe – wręcz przeciwnie, wyraźnie podkreślał swoją dobrą sytuację majątkową i odmawiał spełniania jakichkolwiek świadczeń, chcąc upokorzyć przedstawicielkę małoletnich pokrzywdzonych poprzez uwydatnienie swojej dominacji ekonomicznej. Okoliczności te wskazują na to, że oskarżony uporczywie uchylał się we wskazanych okresach od spełniania świadczeń alimentacyjnych. Skutkiem wskazanego zachowania było rzeczywiste narażenie na niemożność zaspokojenia potrzeb życiowych małoletnich pokrzywdzonych obejmujących utrzymanie, leczenie i rozrywki w podstawowym zakresie i doprowadziło do tego, że matka małoletnich pokrzywdzonych musiała szukać wsparcia finansowego u rodziny i znajomych. Jedność czasu i miejsca zachowania oskarżonego a także jedność zamiaru odnoszącego się do obojga pokrzywdzonych wskazują na istnienie jednego trwałego czynu wymierzonego w dobra prawne dwojga pokrzywdzonych. Zachowanie oskarżonego było znamienne umyślnością w zamiarze bezpośrednim, bowiem oskarżony rozmyślnie i w sposób uporczywy nie wykonywał ciążącego

na nim obowiązku alimentacyjnego. Jednocześnie w sprawie nie zachodziła żadna okoliczność wyłączająca kryminalną bezprawność czynu.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości możliwość przypisania oskarżonemu winy w czasie czynu. Jak wskazano wyżej, oskarżony dopuścił się ww. czynu w zamiarze bezpośrednim, kierunkowym. Jako osoba dorosła, poczytalna i mogąca pokierować swoim postępowaniem, oskarżony miał świadomość bezprawności swojego działania, czego nie mogło wyłączyć ewentualne przeświadczenie, niewyrażone nawet w dorozumiany sposób, że poczynienie nakładów na składnik majątkowy będący w posiadaniu K. W. (1) zwalnia go od obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletnich pokrzywdzonych. Jednocześnie w sprawie nie zaszły żadne okoliczności wyłączające zawinienie w postaci błędu co do bezprawności, co do okoliczności stanowiącej znamię czynu albo okoliczności wyłączającej przestępność czynu.

W ocenie Sądu czyn oskarżonego cechuje się społeczną szkodliwością w stopniu większym niż znikomy. Oskarżony swoim zachowaniem godził w możliwość bieżącego zaspokajania potrzeb życiowych małoletnich pokrzywdzonych o zwiększonych potrzebach związanych z ich niepełnosprawnością. Czyn oskarżonego rozciągnięty był rozciągnięty w czasie, o czym świadczy również znaczna zaległość alimentacyjna. Popelniając wskazany czyn, oskarżony zachowywał się w sposób zuchwały, okazując rażące lekceważenie ciężącego na nim obowiązku, czego dowodzi brak zapłaty jakiegokolwiek sumy pieniężnej przez długi okres na rzecz małoletnich pokrzywdzonych. Nie łożąc na utrzymanie swoich dzieci, oskarżony naruszył podstawowy obowiązek rodzica względem dziecka niezdolnego do samodzielnego utrzymania się. W konsekwencji, nie budzi wątpliwości, że czyn przypisany oskarżonemu jest oczywiście karygodny i społecznie szkodliwy w stopniu znacznym.

Czyn przypisany oskarżonemu zagrożony jest karą grzywny, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności do lat 2. Sąd wymierzył oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, uznając, że kara izolacyjna w tym wymiarze odpowiada stopniowi winy oraz znacznemu stopniowi społecznej szkodliwości czynu. Sąd doszedł nadto do przekonania, że wyłącznie kara izolacyjna spełni cel prewencyjny i wychowawczy w stosunku do oskarżonego. Oskarżony przez ponad 3 lata rozmyślnie uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego, okazując przy tym szczególną zuchwałość. Jednocześnie czyn oskarżonego realnie groził małoletnim pokrzywdzonym niemożnością zaspokojenia ich zwiększonych potrzeb i zmusił przedstawicielkę ustawową do poszukiwania innych źródeł utrzymania, albowiem nie była w stanie pokryć ze swoich dochodów wszelkich potrzeb małoletnich pokrzywdzonych. Istotną okolicznością obciążającą jest fakt, że oskarżony umyślnie godził w dobra prawne pokrzywdzonych nieporadnych ze względu na wiek. Przy wymiarze kary Sąd uwzględnił fakt, że wskutek zachowania oskarżonego powstała znaczna zaległość alimentacyjna wynosząca według stanu na dzień 11 sierpnia 2016 r. 36.662, 88 zł. Na potępienie zasługuje motywacja oskarżonego, który działał na szkodę swoich dzieci, nie interesując się przy tym w ogóle ich losem. Sąd uznał za okoliczność łagodzącą dotychczasową niekaralność oskarżonego oraz fakt, że oskarżony po popełnieniu czynu zaczął zaspokajać roszczenia alimentacyjne małoletnich pokrzywdzonych.

Mając na względzie fakt, że oskarżony nie był dotychczas skazany na karę pozbawienia wolności, na podstawie art. 69 §1 k.k. i art. 70 §1 k.k. Sąd warunkowo zawiesił wykonania kary pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu na okres próby wynoszący 2 lata. Sąd doszedł do przekonania, że postawa oskarżonego, w szczególności obecnie podejmowane starania o regularne i pełne zaspokojenie roszczeń alimentacyjnych małoletnich pokrzywdzonych uzasadnia przekonanie, że zastosowanie tej instytucji probacyjnej jest wystarczające dla osiągnięcia wobec oskarżonego celów prewencyjnych i wychowawczych kary. W ocenie Sądu oskarżony po popełnieniu czynu zrozumiał wagę obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletnich pokrzywdzonych, konieczność jego wykonywania oraz negatywne następstwa uchylania się od alimentacji, co uzasadnia przypuszczenie, że oskarżony nie popełni ponownie przestępstwa. Warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary uzasadnia również dotychczasowa niekaralność oskarżonego za jakiegokolwiek przestępstwo, ustabilizowany tryb życia oraz postawa cechująca się zasadniczym poszanowaniem dla norm prawnych i społecznych. Godzi się również zauważyć, że pokrzywdzenie małoletnich było wynikiem konfliktu osobistego między oskarżonym a matką małoletnich pokrzywdzonych. W konsekwencji, wymierzenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania powinno być wystarczające dla oskarżonego, aby ponownie nie dopuścił się czynu godzącego w dobra pokrzywdzonych.

Mając na względzie wskazane wyżej okoliczności czynu, Sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu na okres próby wynoszący 2 lata, uznając, że jest on konieczny, a zarazem wystarczający dla potwierdzenia pozytywnej prognozy kryminologicznej przyjętej przez Sąd. W okresie próby Sąd zobowiązał oskarżonego do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie małoletnich pokrzywdzonych.

Na podstawie art. 627 k.p.k., art. 2 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.) Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa u kwotę 100 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 120 złotych tytułem opłaty.

SSR Agnieszka Sosnowska